

Sygn. akt: I C 183/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia (...) marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w O. (1) I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Tomasz Cichocki
Protokolant:	sekr. sądowy Natalia Anielska

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2015 r. w O. (1)

sprawy z powództwa **A. W. (1)**

przeciwko W. F. (1)

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

I. nakazuje pozwanej W. F. (1), aby w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku, na własny koszt opublikowała na pierwszej lub drugiej stronie miesięcznika (...) oświadczenie zajmujące co najmniej połowę strony o następującej treści: „ W związku z rozpowszechnianiem nieprawdziwych treści zawartych w Liście otwartym do (...)z dnia (...) marca 2014r., ja niżej podpisana W. F. (1)przepraszam powoda A. W. (1)za sugerowanie składania przez niego fałszywych oświadczeń narażających Gminę na olbrzymie straty finansowe oraz konstruowania specyfikacji zamówień publicznych pod określone firmy, prowadzenie podwójnego fakturowania i stosowania do remontów materiałów o niewłaściwych parametrach technicznych, co jest nieprawdą” oraz do wywieszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy O.podpisanego oświadczenia tej samej treści na okres 7 dni, przy czym powyższe oświadczenie powinno zostać wydrukowane na kartce formatu A4 czcionką nie mniejszą niż 16 i podpisane przez pozwaną,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 977 zł (dziewięćset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 183/14

UZASADNIENIE

Powód A. W. (1)wniósł o nakazanie pozwanej W. F. (1)opublikowania przez pozwaną oświadczenia z przeprosinami, o wskazanej przez niego treści i we wskazanym przez niego formacie w miesięczniku (...)i na tablicy ogłoszeń w U. G.O.oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i (...)w O.kwoty 20.000 zł z tytułu naruszenia jego dóbr osobistych. Wniósł także o obciążenie pozwanej kosztami procesu. Podniósł, iż pozwana wystosowała tzw. List Otwarty do (...)z dnia (...)r., w którym starała się oczernić go jako B.Gminy O., podając w nim nieprawdziwe, nierzetelne i zupełnie bezpodstawne informacje dotyczące jego działalności związanej z wykonywaniem władzy publicznej, co z kolei naruszyło jego godność i dobre imię, przy czym podawane przez pozwaną informacje, a sugerujące, że działał on na szkodę gminy, nie mieszczą się ani w granicach wolności słowa

ani uzasadnionej krytyki. Zdaniem powoda bezprawne zachowanie pozwanej miało na celu zdyskredytowanie go w oczach mieszkańców gminy, zwłaszcza, że przypadało ono na okres przedwyborczy.

Pozwana W. F. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie powoda kosztami procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości pięciokrotnej stawki minimalnej. Podniosła, że powód A. W. (1) nie wskazał które konkretnie fragmenty wystosowanego przez nią i rozpowszechnionego listu otwartego naruszyły jego dobra osobiste, podkreślając przy tym, że zawarte przez nią w spornym liście otwartym informacje oparte zostały na faktach i polegają na prawdzie, a w związku z tym jej działanie w tym zakresie nie nosi znamion bezprawności. Pozwana wyjaśniła przy tym, iż działała w celu ochrony uzasadnionego interesu społecznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. W. (1) w latach (...) zajmował stanowisko B.Gminy O.. Podczas wyborów samorządowych w (...) wybrany został na kolejną kadencję, tj. na lata (...). Pozwana W. F. (1) od wielu lat jest mieszkanką Gminy O., a od (...)r. pełni funkcję radnej R. M.w O..

Na terenie Gminy O.działa szereg jednostek organizacyjnych, w tym spółki (...)i gminne jednostki organizacyjne, które bezpośrednio podlegają pod Gminę, a do których należą m.in. (...) Sp. z o. o.w O., Z. G. M.w O., a także szkoły podstawowe, w tym Szkoła Podstawowa w O.. Na terenie Gminy O.działa również (...)Ludowego – P.Etnograficzny w O., które nie podlega bezpośrednio pod tę gminę lecz pod U. M. W. (...).

Gmina O., za pośrednictwem swoich organów, w tym B.Gminy O.oraz R. M. w O., wykonuje szereg zadań, w tym zadań własnych, statutowych i zleconych.

W latach (...)Gmina O.podjęła starania mające na celu uzyskanie środków unijnych, które przeznaczone miały być m.in. na budowę kanalizacji zbiorczej w Gminie O.. Środki te udało się zdobyć z unijnego Funduszu Spójności w kwocie (...) 257 648,99 zł, w związku z czym we wskazanym okresie prowadzona była inwestycja pod nazwą Ochronawód zbiornika O.(...)poprzez budowę kanalizacji zbiorczej w Gminie O.”, polegająca na rozbudowie sieci kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy O.. Rozpoczęcie tej inwestycji poprzedzało sporządzenie projektu, który wskazywał które gospodarstwa domowe objęte zostaną tą inwestycją, a polegającą na budowie lub modernizacji już istniejącej sieci wodno-kanalizacyjnej. Wspomniany projekt przewidywał wybudowanie sieci kanalizacyjnej o łącznej długości 63,452 km oraz uzyskanie efektu ekologicznego, który umożliwi odprowadzenie 238 m³ ścieków na dobę, wskazując jednocześnie, iż prace te mają być zakończone do dnia (...)r. Projekt nie przewidywał natomiast wykonania tzw. przyłączy sanitarnych do sieci kanalizacyjnej, a które mieszkańcy mieli wykonywać we własnym zakresie.

W dniu (...)r. nastąpiło komisyjne i protokolarne odebranie inwestycji – nowowybudowanej sieci kanalizacyjnej, która następnie na podstawie stosownych decyzji uzyskała pozwolenie na użytkowanie. Kolejno wydane zostało oświadczenie, iż doszło do ostatecznego zrealizowania i rozliczenia inwestycji pod nazwą Ochronawód zbiornika O.(...)poprzez budowę kanalizacji biorczej w Gminie O.”.

Do chwili obecnej kilkanaście gospodarstw domowych, położonych na terenie miejscowości P., K., L., Ł., Ł. i K., nie zostało podłączonych do sieci kanalizacyjnej, albowiem właściciel tych gospodarstw na własny koszt nie wykonali przyłączy do utworzonych sieci kanalizacyjnych i podłączenia do istniejących studzienek kanalizacyjnych. Część mieszkańców tych miejscowości natomiast w ogóle nie została ujęta w projekcie technicznym budowy sieci kanalizacyjnej z uwagi na dużą odległość ich domostw od zwartej zabudowy poszczególnych wsi.

W zakresie przedmiotowej inwestycji prowadzone było przez W. F. O. Ś. i. G. W.w O. (1) postępowanie kontrolne, które nie wykazało, aby podczas realizacji projektu doszło do jakichkolwiek nieprawidłowości. Przeprowadzone postępowanie kontrolne potwierdziło, iż Gmina O.zrealizowała zakres projektu zgodnie z umową, dając mieszkańcom możliwość wykonania przyłączy do utworzonych sieci. Osiągnięte zostały również wskazane w umowie wskaźniki rezultatu i efekt ekologiczny.

dowód: zeznania świadków: J. N. (1) i P. S. (k. 210-211, 212v), A. W. (2) (k. 290v-291), zeznania stron: A. W. (1) i W. F. (1) (k. 320v-321v), pismo B. Gm. O. (k. 37), wniosek beneficjenta o płatność wraz z harmonogramem realizacji inwestycji (k. 38-47), protokół odbioru inwestycji (k. 48-49), decyzje w sprawie pozwolenia na użytkowanie sieci (k. 50-51), oświadczenie mieszkańców niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej (k. 52-57), lista mieszkańców niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej (k. 58), informacja pokontrolna (k. 165-167), oświadczenie wyjaśniające (k. 168), oświadczenie (k. 169)

Gmina O. w latach (...), w ramach realizowanych przez nią zadań, nadzorowała wykonanie projektu Ochronazlewni J.M. poprzez rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej wsi (...), który to projekt przygotowywany był już od (...) r. W tamtym okresie sporządzony został także techniczny projekt całej inwestycji, a w (...) r. uzyskano zgodę i podpisy mieszkańców na jego realizację, a którzy mieli również wgląd do projektu przedwykonawczego.

Na realizację tego projektu około 100 mieszkańców wsi N. W. O. i D. G. wpłaciło na konto Gminy O. kwotę ponad 90.000 zł, która miała zostać przeznaczona na jego realizację, w pozostałym natomiast zakresie inwestycja ta miała zostać zrealizowana ze środków gminnych, w tym także z pozyskanych funduszy unijnych.

Inwestycja ta została odebrana w dniu (...) r., a w sporządzonym z tej czynności protokole nie stwierdzono żadnych usterek bądź niedoróbek, ani w działaniu przepompowni (...), ani samej sieci kanalizacyjnej.

Do chwili obecnej około 20 gospodarstw położonych we wsiach (...) nie zostało podłączonych do sieci kanalizacyjnej z powodu niewyrażenia zgody na przeprowadzenie instalacji kanalizacyjnej przez właścicieli nieruchomości, a przez które instalacja ta miała przebiegać, tj. przez E. S. i A. P. (1). W rezultacie uruchomiona została tylko przepompownia (...), natomiast przepompownia (...) usytuowana w pobliżu nieruchomości A. P. jest technicznie przygotowana do pracy, jednak nie została uruchomiona, podobnie jak część instalacji kanalizacyjnej prowadzącej bezpośrednio do tej przepompowni.

Na skutek złożonego przez pozwaną W. F. (1) zawiadomienia, w sprawie prowadzone było przez Urząd (...) - (...) Województwa (...) w O. (1) postępowanie kontrolne w zakresie prawidłowości realizacji ww. inwestycji. W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż przepompownia (...) działa zgodnie z założeniami zawartymi w projekcie i nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości związanych z jej funkcjonowaniem. Z kolei przepompownia (...) została podłączona do sieci elektroenergetycznej i stwierdzono jej techniczne przygotowanie do pracy. Z uwagi natomiast na brak wyrażenia zgody na przeprowadzenie sieci kanalizacyjnej przez działki znajdujące się we władaniu E. S. i A. P. (1) do chwili obecnej nie ma możliwości podłączenia do przedmiotowej sieci 15 odbiorców.

dowód: zeznania świadków: T. N., K. R. (1) (rozprawa z dn. 02.10.(...) r. – k. 211v-212), E. S. (rozprawa z dn. 06.03.2015 r. – k. 319-320), zeznania stron: A. W. (1) i W. F. (1) (rozprawa z dn. 06.03.2015 r. – k. 320v-321v), pismo B. Gm. O. (k. 59), harmonogram finansowo-rzeczowy zadania (k. 60), protokół odbioru końcowego (k. 61-62), pismo Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego (k. 63), lista wpłat (k. 64-66), protokół zebrania wiejskiego (k. 67-68), oświadczenia (k. 69-70), raport z czynności kontrolnych (k. 170-172)

W latach (...) na terenie Gminy O. prowadzonych było szereg czynności związanych z przeprowadzaniem remontów dróg lokalnych i budową wiat, zwłaszcza na terenach wiejskich. Na wykonanie tych czynności Gmina organizowała przetargi, w tym przetargi nieograniczone, o jakich mowa w ustawie Prawo zamówień publicznych, zgodnie z określoną procedurą i obowiązującymi przepisami prawa. Wiązało się to przede wszystkim z koniecznością sporządzenia Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ), zebraniu ofert przedsiębiorców i wybraniu najkorzystniejszej oferty. Za wykonane czynności i usługi przedsiębiorcy, którzy wygrali dany przetarg, wystawiali następnie na rzecz Gminy O. faktury, których wysokość i forma płatności określona została w SIWZ. Organizowaniem przetargów i wyłanianiem ofert zajmował się R. I. i P. P. w U. M. w O. (1). Działalność tej komórki kontrolowała z kolei K. R. R. M. w O., która nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w zakresie prowadzonych inwestycji gminnych, utrzymania, modernizacji oraz budowy dróg gminnych i obiektów na nich stojących. Odnośnie

rzekomych nieprawidłowości przy ogłaszaniu przetargów i tzw. podwójnego fakturowania prowadzone było również postępowanie karne sprawdzające, które zakończyło się wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa.

dowód: zeznania świadków: R. O.(rozprawa z dn. 02.10.(...) r. – k. 211-211v), A. W. (2)(rozprawa z dn. 11.12.(...) r. – k. 290v-291), przesłuchanie stron: A. W. (1)i W. F. (1)(rozprawa z dn. 06.03.2015 r. – k. 320v-321v), protokół Nr (...)z posiedzenia Komisji Rewizyjnej (k. 173-174)

W latach (...)w Gminie O.organizowanych było kilka konkursów na stanowiska dyrektorów, kierowników i prezesów w podległych tej gminie jednostkach, a także innych placówek. W (...)r. na stanowisko Dyrektora (...)Ludowego – P.Etnograficzny w O.powołana została przez M. W. W. E.W.– żona A. B.Gminy O., która od (...)r. pełniła obowiązki dyrektora tej placówki, a wcześniej przez wiele lat była jego zastępcą. Kandydatura wymienionej na to stanowisko zaakceptowana została przez Ministra Kultury. Następnie E. W.podjęła decyzję o zatrudnieniu w D.Promocyjno-Oświatowym (...)R. W., pełniącego jednocześnie funkcję ówczesnego radnego R. M.w O..

W (...)r. organizowany był konkurs na stanowisko Kierownika Z. G. M. w O., do którego przystąpił m.in. K. B. (1)oraz inny kandydat. Konkurs został przeprowadzony przez pięcioosobową komisję i przebiegał dwuetapowo. W rezultacie na stanowisko Prezesa tej jednostki powołany został K. B. (1), a który objął swoją funkcję od dnia (...)r.

W (...)r. organizowany był konkurs na stanowisko Dyrektora Szkoły Podstawowej w O., do którego przystąpiła m.in. B. B.. Konkurs przeprowadziła dziewięcioosobowa komisja, która spośród dwóch kandydatek na wolne stanowisko, w głosowaniu tajnym, wybrała B. B.. Poprzednia Dyrektorka tej placówki A. W. (3)przeszła natomiast na emeryturę.

Z kolei Dyrektor M. O. P. S.zatrudnił na stanowisku kucharki w tej placówce A. W. (4)– żonę radnego R. M.w O.i jednocześnie Przewodniczącego K. S. (...).

dowód: zeznania świadków: B. B.i K. B. (1)(rozprawa z dn. 11.12.(...) r. – k. 289v), zeznania powoda A. W. (1)(rozprawa z dn. 06.03.2015r. – k. 320v-321), protokół z przebiegu prac Komisji Konkursowej na stanowisko Dyrektora SP w O.(k. 180-184), protokół naboru na stanowisko Kierownika ZGM w O.(k. 185-188)

(...) Sp. z o.o.w O.jest (...) spółką (...), do zadań której należy m.in. oczyszczanie ulic, wywóz nieczystości, dostarczanie ciepła i ciepłej wody oraz oczyszczanie ścieków. Uchwałą Rady Nadzorczej (...) Sp. z o.o.w O.z dnia 30 stycznia 2013 r. Nr 4/01/2013 na Prezesa Zarządu tej spółki powołany został J. N. (1)– brat pozwanej W. F. (1). Wymieniony na mocy uchwał Nr 14/10/2013 i 17/10/2013 tego samego organu, w skład którego wchodziły trzy osoby: B. K. (1), J. Ż.i K. R. (2), z dnia (...)r. i z dnia (...) r. odwołany został następnie z zajmowanej funkcji Prezesa Zarządu tej spółki. Powodem jego odwołania były złe wyniki finansowe osiągnięte przez spółkę, brak wizji i strategii jej rozwoju oraz brak inicjatywy w poszukiwaniu nowych zadań i zleceń, a także przerost zatrudnienia. Ponadto J. N. (1)pozostawał w konflikcie z pracownikami tej spółki. Decyzję o odwołaniu dotychczasowego Prezesa podjęła Rada Nadzorcza spółki.

Przed S. O.w O. (1)w sprawie (...)toczyło się postępowanie z powództwa J. N. (1)przeciwko (...) Sp. z o.o.w O. (1)o ustalenie nieistnienia lub nieważności wskazanej wyżej uchwały, które zostało oddalone. Wydany w tym zakresie wyrok jest prawomocny. Następnie na stanowisko Prezesa (...) Sp. z o. o.w O.wybrany został A. L., a decyzję w tym zakresie podjęła również Rada Nadzorcza Spółki.

dowód: zeznania świadków: R. K., J. N. (1)i G. G.(rozprawa z dn. 02.10.(...) r. – k. 209v, 210-211, 212-212v), B. K. (2)i J. Ż.(rozprawa z dn. 11.12.(...) r. – k. 290-291v), zeznania stron: A. W. (1)i W. F. (2)(rozprawa z dn. 06.03 2015 r. – k. 320v-321v), uchwały Rady Nadzorczej (k. 80-82), umowa dzierżawy (k. 83-85), (...) Sp. z o. o.w O.(k. 86-87, 88-92)

Po tym fakcie pozwana W. F. (1) zaczęła zbierać informacje na temat działalności B. Gminy O. i organów tej gminy. Przeprowadzała szereg rozmów z mieszkańcami gminy, a także z ówczesnymi radnymi i innymi osobami, doszukując się, w jej ocenie, szeregu nieprawidłowości w działaniach organów gminy, w tym przede wszystkim w działaniach samego B.. Wymieniona kierowała również do organów gminy liczne wnioski o udostępnianie tzw. informacji publicznych i na podstawie tak zebranych informacji dokonała własnych ustaleń i interpretacji oraz oceny

zasadności działań organów gminy. Kierowane przez pozwaną wnioski o udostępnianie informacji publicznych nie pozostawały bez odpowiedzi, a B. lub działający w jego imieniu pracownicy wielokrotnie wzywali pisemnie W. F. (3) do wykazania interesu prawnego lub publicznego w żądaniu udostępnienia określonych danych, wskazując, iż żądane przez nią informacje mają charakter informacji przetworzonych.

W dniu (...)r. pozwana złożyła do R. M.w O.skargę na działania B.O., a która dotyczyła powołania na członków rady nadzorczej (...) Sp. z o.o.w O.B. K. (2)i J. Ż.. W dniu (...)r. R. M.w O.wydała uchwałę w przedmiocie tej skargi, uznając ją za bezzasadną.

dowód: zeznania świadka R. E.(rozprawa z dn. 02.10.(...) r. – k. 209), zeznania pozwanej W. F. (1)(rozprawa z dn. 06.03.2015 r. – k. 321-321v), wnioski o udostępnianie informacji publicznej (k. 96, 99-101, 105, 109-111), pisma B.dot. wniosków o udostępnianie informacji publicznych (k. 37, 59, 97-98, 102-103, 106-108), skarga na działanie B.(k. 113-114), uchwała R. M.w sprawie skargi (k. 116-118)

W dniu (...)r. pomiędzy Gminą O., a K. G., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą S. P. (1)– K. G.w O.przy ul. (...), a jednocześnie ówczesnym radnym R. M.w O., podpisana została umowa nr (...) (...)4, której przedmiotem była bezgotówkowa, sukcesywna sprzedaż (dostawa) paliw silnikowych na potrzeby U. M.w O.. Umowa została zawarta w następstwie przetargu nieograniczonego przeprowadzonego na podstawie ustawy z (...)r. Prawo Zamówień Publicznych, do którego poza K. G.nie przystąpili inni przedsiębiorcy. Podobne umowy na dostawę paliw silnikowych podpisane zostały przez Gminę O.z tym samym przedsiębiorcą w latach (...).

dowód: zeznania świadka: K. G.(rozprawa z dn. 11.12.(...) r. – k. 290), wydruk z CEiIoDG k. 76, powiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty k. 77-79, umowa na sprzedaż (dostawę) paliw silnikowych (k. 175-179)

Pozwana W. F. (1)w (...)r. sporządziła tzw. list otwarty do (...)i od dnia (...)r. zaczęła go rozpowszechniać. W treści tego listu wskazała, iż w związku ze zbliżającymi się wyborami samorządowymi w (...)r. chciałaby zwrócić uwagę mieszkańców na nieprawidłowości w działaniach władzy samorządowej w obecnej kadencji, które w jej ocenie w dalszej perspektywie czasowej mogą doprowadzić Gminę na skraj bankructwa, podkreślając, że czyni to po to, aby mieszkańcy przy wyborze nowych władz zagłosowali z większą rozważą i z rozsądkiem. Pozwana w treści listu wyjaśniła przy tym, iż przytoczone przez nią informacje przekazane jej zostały przez mieszkańców gminy i wynikają również z jej własnych „dociekań”. W treści listu otwartego powołała się w pierwszej kolejności na narażenie finansów Gminy na olbrzymie straty, wynikające ze złożenia fałszywych oświadczeń o ostatecznym rozliczeniu inwestycji pod nazwą: Ochronawód zbiornika O.(...)poprzez budowę kanalizacji zbiorczej w Gminie O.” w roku (...)i pobraniu za to środków unijnych w kwocie (...)257.648,99 zł, podczas gdy w rzeczywistości inwestycja nie została ukończona do chwili obecnej, a wielu (...), K., L., Ł.i Ł.nie zostało podłączonych do wybudowanej sieci kanalizacyjnej. Dalej – w punkcie 2 listu pozwana powołała się na niezrealizowanie do końca, a odebranie protokołem odbioru z dnia (...)r., inwestycji pod nazwą Ochronazlewni jeziora M.poprzez rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej wsi (...)”, podczas gdy w rzeczywistości do chwili obecnej ponad 20 domostw nie ma kanalizacji, a ponad 100 osób wpłaciło na konto Gminy ponad 91.000 zł, z przeznaczeniem na realizację ww. projektu. W punkcie 3 listu pozwana podniosła kwestię nieprawidłowości działania organów Gminy O.w przeprowadzaniu remontów dróg lokalnych i budowie wiat na wsiach w latach (...), polegających na konstruowaniu specyfikacji zamówień publicznych pod określone firmy, prowadzeniu podwójnego fakturowania i stosowaniu do remontów materiałów o niewłaściwych lub gorszej jakości parametrach technicznych. W punkcie 4 listu pozwana podniosła z kolei kwestię dopuszczenia do przetargu, wyboru i podpisania umowy cywilno-prawnej z firmą, której właścicielem jest wieloletni radny R. M.O., a której przedmiotem była dostawa pali do pojazdów mechanicznych i urządzeń stanowiących własność Gminy, co sprzeczne jest nie tylko z art. 24d ustawy o samorządzie gminnym, ale także budzi wątpliwości i zastrzeżenia natury etycznej i moralnej.

W dalszej kolejności – w punkcie 5 listu pozwana odniosła się do kwestii bezpodstawnego, na wyraźne polecenie B., zwolnienia ze stanowiska Prezesa (...) Sp. z o.o. w O. J. N. (1), który był wizytówką tego miasta, a który podjął szereg działań zmierzających do uzdrowienia sytuacji finansowej spółki, w tym ukrócenia nadużyć pracowników w korzystaniu z samochodów służbowych, legalizacji wodomierzy i uruchomienia procedury zmierzającej do

wyegzekwowania narastających latami, nieregulowanych należności za wodę i ścieki itp. Zdaniem pozwanej pomimo tych okoliczności J. N. (1) odwołany został ze swojej funkcji, a na jego miejsca powołana została inna osoba, nienależycie obsadzona, albowiem z pogwałceniem przepisów tzw. ustawy kominowej.

W punkcie 6 listu W. F. (1) odniosła się do kwestii nepotyzmu, wskazując, iż B.O. rozpoczął tzw. porządki kadrowe, zarówno w samym U. G., jak i w podległych gminie jednostkach, zatrudniając ludzi powiązanych rodzinnie lub towarzysko z nim samym lub z jego zastępcą.

W ostatnim, 7 punkcie listu, pozwana podniosła problem arogancji władzy, polegającej na nieudzielaniu odpowiedzi na wnioski o udostępnienia informacji publicznej kierowane do B., lekceważenie przez niego przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i zakreślonych ustawowo terminów.

Pozwana W. F. (1) rozpowszechniała list otwarty do (...) przez kilka kolejnych dnia (...) r., począwszy od dnia (...) r., wręczając ten list osobiście (...) pod kościołami w O., po zakończonych mszach świętych, osobiście wkładała również ten list do skrzynek pocztowych mieszkańców na terenie całego miasta, a do których udało jej się zdobyć dostęp, roznosiła je po osiedlach i rozwoziła po okolicznych wsiach. Wskazany list trafił do dużej rzeszy (...), z których część, zaniepokojona zawartymi w nim informacjami, zwracała się bezpośrednio do organów gminy z prośbą o wyjaśnienie opisanych w nim sytuacji. List wywołał duże zainteresowanie i szereg dyskusji wśród (...).

Pismem z dnia (...) (...) r. B. Gminy O.A. W. (1) wezwał pozwaną W. F. (1) do zaprzestania rozpowszechniania listu otwartego do (...) oraz do usunięcia skutków naruszeń jego dóbr osobistych, domagając się złożenia przez pozwaną oświadczenia o wskazanej przez niego treści i we wskazanym przez niego formacie, w miesięczniku (...) oraz na tablicy ogłoszeń w U. G.O. oraz zapłacenia przez pozwaną na rzecz wskazanej przez niego placówki kwoty 20.000 zł.

dowód: zeznania stron: A. W. (1) i W. F. (1) (rozprawa z dn. 06.03.2015 r. – k. 320v-321v), zeznania świadków: E. Ł., P. Ł., R. O. (rozprawa z dn. 02.10. (...) r. – k. 209v-210, 211-211v), A. W. (2) (rozprawa z dn. 11.12. (...) r. – k. 290v-291), list otwarty do (...) (k. 9-10), wezwanie do usunięcia naruszeń (k. 11-12)

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 24 § 1 kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Art. 23 kc stanowi z kolei, że dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Zdaniem Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym dołączone dokumenty, zeznania świadków oraz samych stron sporu, nie pozostawiają wątpliwości, co do tego, że pozwana W. F. (1), wystosowując do (...) tzw. list otwarty, a następnie rozpowszechniając ten list, naruszyła dobra osobiste powoda A. W. (1), zajmującego stanowisko B. Gminy O., w postaci jego czci i dobrego imienia, a przez to naraziła go na utratę zaufania, niezbędnego do wykonywania czynności wynikających z zajmowanego stanowiska. Wynika to z faktu, iż część zamieszczonych w „liście” informacji, okazała się nieprawdziwa, a przez to bezprawna, przekraczając przy tym zasady wolności słowa i granice uzasadnionej dozwolonej krytyki.

Poza sporem jest autorstwo pozwanej co do spornego listu i treści w nim przedstawionych. Pozwana przyznała, iż osobiście najpierw sporządziła, a następnie rozpowszechniała „list otwarty do (...)”, zamieszczając w nim informacje,

które, jak sama stwierdziła, zebrała na podstawie rozmów z mieszkańcami tej gminy i przedstawicielami organów samorządowych, a także na podstawie informacji uzyskanych bezpośrednio od B. i przedstawiciele podległych mu jednostek oraz na podstawie własnych spostrzeżeń, konkluzji i ustaleń, które ona sama uznała za prawdziwe i w odniesieniu do których, za zasadne uznała podzielenie się z nimi z jak najszerszym gronem osób, w tym przede wszystkim z (...). Okoliczność ta, jak również fakt osobistego rozpowszechniania przez pozwaną spornego listu i formy tego rozpowszechniania pozostawały poza sporem. Pozwana sama wskazała w jaki sposób i dlaczego starała się zapoznać (...) z treścią listu. Okoliczności te zostały także potwierdzone zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków, w tym E. Ł., P. Ł. oraz A. W. (2).

Niezależnie od intencji, jak kierowały pozwaną, nie tylko w odniesieniu do sporządzenia listu otwartego, ale również w odniesieniu do jego rozpowszechniania, zauważyć należy, iż podniesione przez wymienioną w treści tego listu zarzuty okazały się bezpodstawne i nieprawdziwe, albowiem jak wykazał zebrany w sprawie materiał dowodowy, nie oparte były na faktach lecz na domysłach oraz na dowolnej i jednostronnej przy tym interpretacji pewnych zdarzeń, zachowań i decyzji organów gminy, w tym, B. Gminy O. A. W. (1), przez pozwaną. W ocenie Sądu, pozwana nie dołożyła należytej staranności aby należycie rozważyć i zweryfikować uzyskiwane przez nią, czy to od mieszkańców gminy, czy też od przedstawiciele organów władzy, w tym radnych, informacje, przyjmując je za pewne. Natomiast obowiązkiem osoby, które chce poddać krytyce określone działania czy zaniechania władzy publicznej, jest sprawdzenie czy przedstawione zdarzenia w rzeczywistości miały miejsce. Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie ulega wątpliwości, iż pozwana W. F. (1) z tego obowiązku się nie wywiązała.

Odnosząc w pierwszej kolejności do zarzutu złożenia przez organy Gminy O. fałszywych oświadczeń o ostatecznym rozliczeniu inwestycji pod nazwą Ochronawód zbiornika O.(...)poprzez budowę kanalizacji zbiorczej w Gminie O.", co zdaniem pozwanej miało narazić gminę na olbrzymie straty finansowe, należy wskazać, iż zarzut ten okazał się nieprawdziwy. Sformułowania użyte przez pozwaną w sporządzonym przez nią liście odnoszą się do „fałszywych oświadczeń” dotyczących ostatecznego rozliczenia inwestycji. W ocenie Sądu należy zgodzić się z powodem, iż takie sformułowanie wprost sugeruje, iż miało miejsce złożenie nieprawdziwych, niezgodnych z prawdą, oświadczeń w kwestiach związanych z rozliczeniami finansowymi. Takie postępowanie jednoznacznie kojarzy się negatywnie, jako zachowanie niezgodne z prawem, naganne i przestępcze. Z kolei przeprowadzone postępowanie kontrolne potwierdziło, iż Gmina O. zrealizowała zakres projektu zgodnie z umową, dając mieszkańcom możliwość wykonania przyłączy do utworzonych sieci. Osiągnięte zostały również wskazane w umowie wskaźniki rezultatu i efekt ekologiczny. Gmina O. z tego powodu w żaden sposób nie została zatem narazona na straty finansowe, nie ma też podstaw, aby przyjąć, iż złożone przez organy gminy oświadczenie o zakończeniu i rozliczeniu wskazanej inwestycji było fałszywe. Należy przy tym podkreślić, iż inwestycja musiała być zrealizowana zgodnie z projektem, który sam w sobie nie przewidywał wykonywania indywidualnych przyłączy, a które mieszkańcy mieli wykonywać już we własnym zakresie, co też zdecydowana większość z nich uczyniła. Nie podłączeni pozostają do tej pory natomiast ci, którzy nie podjęli dotąd odpowiednich starań, aby wykonać przyłącze sanitarne do istniejącej i wybudowanej sieci kanalizacyjnej. Pozwana natomiast przed zarzuceniem składania przez organy gminy fałszywych oświadczeń nie ustaliła zakresu projektu ani w swoim „liście” okoliczności tej nie powoływała. Nie weryfikowała także swoich twierdzeń z ustaleniami W. F. O. Ś. i. G. W. w O. (1). Stąd przytoczony przez nią zarzut jest nieprawdziwy i uczyniony w sposób nierzetelny. Powyższe ustalenia potwierdzają dołączone do akt dokumenty, składane zarówno przez stronę powodową, jak i pozwaną, a których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała. Okoliczności te zostały także potwierdzone zeznaniami przesłuchanego w charakterze strony A. W. (1) oraz zeznaniami świadków: P. S., A. W. (2), a także częściowo zeznanie J. N. (1), którym wobec ich zgodności z przedłożonymi dokumentami Sąd dał wiarę. Podniesiony zarzut nie jest przy tym krytyką samego projektu, a wprost zarzuca organom gminy niezgodne z prawem postępowanie, co w ocenie Sądu, stanowi naruszenie dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia. W tym miejscu należy także wskazać, że wprawdzie w „liście” pozwana wprost nie wymienia powoda z imienia i nazwiska, ale w sposób jednoznaczny z treści pisma i sposobu jego sformułowania wynika, iż podnoszone przez pozwaną zarzuty odnoszą się wprost do powoda, który w sposób jednoznaczny jest identyfikowalny na ich podstawie. Tym samym w ocenie Sądu, uzasadnione jest przekonanie powoda, iż doszło do naruszenia jego dóbr osobistych jako osoby prywatnej.

Podobnie nieprawdziwe okazały się również zarzuty podnoszone przez pozwaną W. F. (1) w punkcie 3 listu otwartego odnoszące się do konstruowania specyfikacji zamówień publicznych pod określone firmy, prowadzenie podwójnego fakturowania czy stosowania do remontów materiałów o niewłaściwych parametrach technicznych w zakresie przeprowadzania remontów dróg lokalnych i budowy wiat na wsiach w latach (...).

Pozwana swoje twierdzenia w tym zakresie oparła na informacjach uzyskanych podczas nieoficjalnej rozmowy z radnym R. M. w O.R. O., który będąc z kolei przesłuchiwanym w charakterze świadka wskazał, iż jako młody i niedoświadczony radny, nie posiadający przy tym dostatecznej wiedzy, miał podejrzenie co do tego, że w związku z realizacją czynności remontów dróg i budowy wiat, mogło dochodzić do pewnych nieprawidłowości, co jednak w trakcie realizacji projektu zostało zweryfikowane i ostatecznie w stu procentach wykluczone. R. O. dodał, iż za swoje bezpodstawne podejrzenia przeprosił B.A. W. (1). Sąd dał wiarę zeznaniom tego świadka, uznając je za konsekwentne, logiczne i szczere. Twierdzenia R. O. w tym zakresie potwierdziła również przesłuchana w charakterze świadka A. W. (2).

Pozwana W. F. (1) nie powołała się natomiast na jakiegokolwiek inne dowody lub źródło, które pozwoliłoby zgodnie z jej twierdzeniami ustalić, iż organy Gminy O. organizując przetargi, w tym przygotowując SIWZ, czyniły to pod kątem określonych firm lub przedsiębiorców, stosowały tzw. podwójne fakturowanie, a co w rezultacie miałyby skutkować stosowaniem do realizacji projektu materiałów gorszej jakości. Działania podejmowane w tym zakresie przez Gminę kontrolowała K. R. R. M. w O., a która nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w zakresie prowadzonych inwestycji gminnych, utrzymania, modernizacji oraz budowy dróg gminnych i obiektów na nich stojących. Odnośnie rzekomych nieprawidłowości przy ogłaszaniu przetargów i tzw. podwójnego fakturowania prowadzone było również postępowanie karne sprawdzające, które zakończyło się wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa. Również w tym przypadku zarzut sformułowany przez pozwaną dotyczy wprost postępowania niezgodnego z prawem o charakterze przestępstwa, nie został on przy tym w żaden sposób zweryfikowany przez pozwaną.

Wobec powyższych ustaleń stwierdzić należy, że zarzuty zawarte w punktach 1 i 3 listu otwartego są nieprawdziwe, a w związku z tym ich formułowanie i rozpowszechnianie przez pozwaną było bezprawne. W ocenie Sądu forma i treść informacji zawartych w punktach od 1 i 3 sporządzonego i rozpowszechnianego przez pozwaną W. F. (1) listu otwartego nie mieści się przy tym w granicach wolności słowa i uzasadnionej, dozwolonej krytyki. Granice wolności wypowiedzi przekraczają bowiem wypowiedzi przedstawiające nieprawdziwe informacje o osobach pełniących funkcje publiczne oraz zawierające opinie, które nie mają wystarczającego oparcia w faktach (tak: wyrok SN z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie II CSK 393/2010, LEX nr 936486). Z kolei sama forma i styl sformułowania zarzutów przez W. F. (1), narzucał odbiorcom (potencjalnym adresatom listu) w ocenie Sądu ich jednoznaczną interpretację, a zgodną z wolą pozwanej.

Rozpowszechnianie przez pozwaną W. F. (1) informacji zawartych w punktach 1 i 3 listu otwartego naruszyło dobre imię, część i godność A. W. (1), sprawującego funkcję B. Gminy O., albowiem mogło podważyć zaufanie (...), niezbędne do sprawowania funkcji burmistrza, a także naraziło go na negatywną ocenę społeczności lokalnej, mając zwłaszcza na uwadze fakt, iż list otwarty trafił do wielu mieszkańców Gminy i spotkał się z ich żywą reakcją. Były tematem wielu dyskusji, rozmów i spekulacji. Część mieszkańców przyjęła natomiast zawarte w nim informacje za prawdziwe.

Cześć i dobre imię są pojęciami obejmującymi wszystkie dziedziny życia osobistego, zawodowego i społecznego człowieka. Naruszenie czci może więc nastąpić przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu zawodowym, osobistym i rodzinnym, naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności (tak: wyrok SN z dnia 29 października 1971 r. w sprawie II CR 455/71, OSNC 1972/4/77)

Sąd przychylił się przy tym do stanowiska strony powodowej, iż zachowanie pozwanej, wbrew twierdzeniom jej samej, nie miało na celu ochrony interesu społecznego, a jedynie przedstawienie opinii publicznej A. W. (1), jako B. Gminy O., w złym świetle, jako osoby, która z uwagi na czyny, których się dopuściła nie powinna pełnić tej funkcji. Pomimo zaprzeczeń, potwierdza to poniekąd sama pozwana, wskazując, iż działania zmierzające do wykrywania nieprawidłowości w postępowaniu organów Gminy O. nastąpiły dopiero po tym, jak z funkcji Prezesa (...) Sp. z o.o. w

O. odwołany został J. N. (1) – brat pozwanej, a jednocześnie przed zbliżającymi się wyborami samorządowymi w roku (...), w których wziął udział. Jednocześnie jak w swoich zeznaniach wskazała pozwana, to właśnie to zdarzenie było impulsem do podjęcia przez nią tych działań.

Odnosnie natomiast informacji zawartych w punktach 2 oraz 4 do 7 listu otwartego, stwierdzić należy, że choć zebrany w sprawie materiał dowodowy wykluczył, aby były one prawdziwe, mieszczą się one jednak zdaniem Sądu w granicach uzasadnionej, dozwolonej krytyki.

I tak nieprawdziwy okazał się zarzut sformułowany w punkcie 2 listu otwartego, dotyczący nieprawidłowości w działaniach organów Gminy O. przy realizacji projektu Ochronazlewni J.M. poprzez rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej wsi (...). Wbrew stanowczym i konsekwentnym twierdzeniom pozwanej W. F. (1) zebrany w sprawie materiał dowodowy wykluczył, aby organy Gminy, w tym jej B. ponosiły odpowiedzialność za to, że wbrew pierwotnym założeniom projektu części (...) nie zostało podłączonych do wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej, albowiem jak ustalono bezpośrednim tego powodem stało się niewyrażenie zgody na przeprowadzenie instalacji kanalizacyjnej przez właścicieli części nieruchomości, a przez które instalacja ta miała przebiegać, tj. przez E. S. i A. P. (1). W rezultacie inwestycja ta została odebrana w dniu (...) r., a w sporządzonym z tej czynności protokole nie stwierdzono żadnych usterek bądź niedoróbek, ani w działaniu przepompowni (...), ani w działaniu samej sieci kanalizacyjnej, albowiem nie było ku temu żadnych podstaw. Część instalacji i jedna z przepompowni (...) nie została bowiem uruchomiona ze wskazanych wyżej powodów, nie zaś z tego powodu, że była ona niesprawna. Poza tym, na skutek złożonego przez pozwaną zawiadomienia w przedmiotowej sprawie prowadzone było także przez Urząd (...) - (...) Województwa (...) w O. (1) postępowanie kontrolne w zakresie prawidłowości realizacji ww. inwestycji, gdzie nie stwierdzono również żadnych uchybień ani nieprawidłowości. W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż przepompowania (...) działa zgodnie z założeniami zawartymi w projekcie i nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości związanych z jej funkcjonowaniem. Z kolei przepompowania (...) została podłączona do sieci elektroenergetycznej i stwierdzono jej techniczne przygotowanie do pracy. Z uwagi natomiast na brak wyrażenia zgody na przeprowadzenie sieci kanalizacyjnej przez działki znajdujące się we władaniu E. S. i A. P. (1) do chwili obecnej nie ma możliwości podłączenia do przedmiotowej sieci 15 odbiorców. W przedmiotowej sprawie podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż sam projekt sporządzonej inwestycji sporządzony był już w latach 2005-2006, kiedy to stanowiska B. Gminy O. sprawowała inna osoba.

Sąd ustalając powyższy stan rzeczy oparł się na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków: T. N., K. R. (1) i E. S., a także na zeznaniach powoda A. W. (1), uznając je za wiarygodne i korespondujące w pełni z dołączonymi do akt sprawy dokumentami.

Zarzut ten jednak różni się tym od zawartych w pkt 1 i 3 listu, iż na podstawie podanych okoliczności nie jest podnoszone popełnienie przez organy gminy czynów zabronionych. Mając zatem na uwadze okoliczności przytoczone przez pozwaną, tj. w szczególności fakt, iż niezależnie od przyczyn część właścicieli nieruchomości nie jest podłączona do sieci kanalizacyjnej, można ten zarzut uznać za krytyczną ocenę realizacji projektu. W rozumieniu potocznym i w ocenie niektórych z niepodłączonych właścicieli nieruchomości realizacja inwestycji nie została jeszcze zakończona.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, wbrew stanowisku W. F. (1), nie potwierdził, aby podpisanie przez Gminę O. umowy na dostawę paliw do pojazdów będących w użytkowaniu gminy, z K. G., prowadzącym działalność gospodarczą – stację paliw, a będącym równocześnie radnym R. M. w O., było niezgodne z prawem, w tym z ustawą o samorządzie gminnym. Umowa ta podpisana została bowiem w wyniku przeprowadzonego przetargu, w którym poza K. G. oferty na dostawę paliw nie złożył żaden inny przedsiębiorca. Sąd podzielił w tym zakresie zeznania przesłuchanego w charakterze świadka K. G. oraz uznał za wiarygodne dołączone do sprawy na tę okoliczność dowody z dokumentów, a które nie były kwestionowane przez żadną ze stron sporu. Oczywistym jest jednak, iż tego rodzaju sytuacje, gdy radny organów gminy, podpisując z gminą jakąkolwiek umowę, z tytułu której osiągał będzie następnie korzyść majątkową, będą budziły zastrzeżenia i komentarze. Często także niezadowolenie ze strony mieszkańców, którzy z kolei z założenia będą doszukiwać się w tym powiązań pomiędzy stronami umowy, bądź działań niezgodnych z prawem, bądź oceniać je jako wątpliwe pod względem etycznym. Sytuacje takie mają miejsce zwłaszcza w małych społecznościach.

Postępowanie dowodowe w sprawie nie wykazało także, aby zwolnienie J. N. (1) ze stanowiska Prezesa (...) Sp. z o.o. w O. w (...) r. nastąpiło na polecenie B. Gminy O. A. W. (1). Decyzję w tym zakresie podjęła Rada Nadzorcza Spółki, w składzie trzyosobowym. Jak natomiast wynika z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków B. K. (3), J. Ż. (członków wspomnianej Rady Nadzorczej) oraz R. K., G. G. i A. W. (2), powodem tego była zła kondycja finansowa spółki, brak satysfakcjonującego planu jej rozwoju oraz kontrowersyjne metody pracy i kontrolowania pracowników przez J. N. (1), które dodatkowo wywoływały nieporozumienia wśród załogi. Choć spółka, w której zatrudniony był J. N. (1) jest spółką gminną, w ocenie Sądu nie ma jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, iż zwolnienie J. N. (1) z funkcji Prezesa nastąpiło na polecenie B. Gminy O., albo że było bezpodstawne. Nie można przy tym pominąć faktu, iż przed S. O. w O. (1) prowadzona była sprawa z powództwa J. N. (2) o ustalenie nieważności uchwały Rady Nadzorczej Spółki (...) Sp. z o.o. w O., w której powództwo zostało oddalone. W związku z tym nie ma podstaw, aby przyjąć, iż zwolnienie J. N. (1) nastąpiło wyłącznie z powodów personalnych i dodatkowo na polecenie B. Gminy O.. To Rada Nadzorcza wybrała również kolejnego Prezesa Spółki – A. L., brak przy tym jakichkolwiek dowodów by B. miał wpływ na ten wybór.

Potwierdzenia nie znalazł również podnoszony przez pozwaną w punkcie 6 listu otwartego zarzut nepotyzmu. Zatrudnione bowiem podczas kadencji B. Gminy O. A. W. (1) w latach (...) na stanowiskach kierowniczych osoby: K. B. (2), jako Kierownik Z. G. M. w O. oraz B. B., jako Dyrektor Szkoły Podstawowej w O., wybrani zostali na te stanowiska przez kilkuosobowe komisje, w wyniku przeprowadzonych konkursów na te stanowiska, w których oceniane były wykształcenie, dorobek zawodowy i pomysły na kierowanie tymi placówkami. Brak natomiast dowodów by w każdym z tych przypadków powód miał wpływ na komisje lub zatrudnienie tych osób nastąpiło z powodu występowania ewentualnych powiązań towarzyskich bądź rodzinnych z B. Gminy O.. Z kolei E. W. powołana została na stanowisko Dyrektora (...) Ludowego – P. Etnograficznego w O. przez M. W. (...), nie zaś przez B. Gminy O., a który nie miał żadnego wpływu na tę decyzję, podobnie, jak na decyzję o zatrudnieniu w charakterze kucharki w MOPS w O. A. W. (4) – żony radnego R. M. w O., a którą to decyzję samodzielnie podjął Dyrektor tej jednostki. Sąd podzielił w tym zakresie w całości zeznania przesłuchanych w charakterze świadków K. B. (1), B. B. i A. W. (2), a także uznał za wiarygodne dołączone do akt sprawy na tę okoliczność dokumenty.

Zauważyć należy, iż zarzut nepotyzmu jest jednym z najczęstszych zarzutów podnoszonych przez obywateli wobec organów władzy publicznej, a dotyczy on zwłaszcza decyzji o zatrudnianiu określonych osób, a wywodzących się np. z kręgu rodziny bądź znajomych podmiotów mogących mieć ewentualny wpływ na ich zatrudnienie, na określonych stanowiskach. Zarzut nepotyzmu podnoszony jest najczęściej w małych społecznościach, takich jak chociażby społeczność Gminy O., gdzie ludzie z założenia niemal w każdej decyzji personalnej doszukują się powiązań rodzinnych bądź towarzyskich, tracąc przy tym często z pola widzenia tak istotne czynniki, jak kompetencje i doświadczenie zawodowe osoby zatrudnionej na określonych stanowisku i nie potrafiąc przy tym ocenić całej sytuacji w sposób obiektywny. Osoby sprawujące funkcje publiczne muszą zatem liczyć się z koniecznością poddawania się krytyce na tym polu, zwłaszcza, że w małych miastach czy miejscowościach temat występowania powiązań rodzinnych bądź towarzyskich pojawia się o wiele częściej niż w dużych aglomeracjach.

Sąd na podstawie zebranych w sprawie dowodów nie znalazł również podstaw, aby uznać za prawdziwy podnoszony przez pozwaną w punkcie 7 listu otwartego zarzut arogancji władzy – B. Gminy O., a która w ocenie W. F. (1) przejawiać się miała w nieudzielaniu, bądź nieterminowym udzielaniu odpowiedzi na kierowane do niego wnioski i zapytania. Pomimo tego, iż pozwana W. F. (1) stanowczo i konsekwentnie podnosiła wskazany wyżej argument, to jednak nie przedstawiła żadnych konkretnych dowodów na jego poparcie, pomimo spoczywającego na niej ciężaru dowodu. Wbrew jej twierdzeniom bowiem, B. lub upoważnione przez niego osoby każdorazowo reagowali na kierowane przez pozwaną pisma i wnioski, ustosunkowując się do nich. Treść tych odpowiedzi bądź żądań uzupełnienia określonych informacji i danych, czy też podstaw ich żądania pozostaje natomiast poza oceną Sądu. Tym samym podnoszony przez pozwaną w tym zakresie zarzut pozostaje gołosłowny, a wynika jedynie z subiektywnych odczuć pozwanej, iż nurtujące ją sprawy i kierowane do organów Gminy O. wnioski i zapytania, zostały załatwione bądź rozpoznane niezgodnie z jej oczekiwaniami.

W stosunku do zarzutów sformułowanych w punkcie 2 oraz 4 do 7 listu otwartego pozwanej należy jednak wskazać, że odmiennie od dwóch pozostałych, w ocenie Sądu stanowią one jedynie opinie pozwanej, nie przekraczające przy tym granic dozwolonej krytyki. W szczególności nie łączą się one nieprawdziwymi z zarzutami postępowania o charakterze kryminalnym. Należy przy tym mieć na uwadze, iż każda osoba podejmująca działalność publiczną jest poddawana osądowi obywateli i winna liczyć się z krytyką swoich poczynań. Granice dopuszczalnej krytyki w stosunku do takich osób oraz prowadzonej przez nie działalności są o wiele szersze aniżeli granice dotyczące osób prywatnych. Oczywistym jest przy tym, iż osoby sprawujące funkcje publiczne wystawiają się na permanentną wręcz kontrolę i reakcję ze strony opinii publicznej, zwłaszcza w odniesieniu do sposobu sprawowania tej władzy i podejmowanych decyzji, które nigdy nie zadowolą przecież ogółu. Stąd w ocenie Sądu prezentowanie przez pozwaną opinii o bezzasadności zwolnienia jej brata z funkcji prezesa zarządu spółki gminnej, z jednoczesnym domniemywaniem wpływu B. na tę okoliczność, przy uwzględnieniu że jest to jednoosobowa spółka gminy nie narusza dóbr osobistych powoda. Podobnie formułowanie wątpliwości natury etycznej i moralnej, co do podpisania umowy na obsługę gminy w zakresie dostawy paliw z jednym z radnych tej gminy. W ocenie Sądu nie narusza również dóbr osobistych powoda, stawiany przez pozwaną zarzut nepotyzmu. Wprawdzie obiektywnie nie został on przez nią udowodniony, jednakże w sytuacji, gdy w niewielkiej gminie różne stanowiska obejmowane są przez osoby z rodziny burmistrza lub przez osoby postrzegane jako jego znajomi, to z takim zarzutem należy się liczyć. Również opinia pozwanej o arogancji władzy w żaden sposób nie narusza dóbr osobistych powoda, a sprawując urząd publiczny musi on się liczyć z krytyką sposobu jego pełnienia, nawet gdy nie jest ona uzasadniona.

Mając na uwadze wszystkie przedstawione wyżej okoliczności Sąd uwzględnił powództwo w części w jakiej doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda poprzez stawianie bezzasadnych zarzutów popełnienia czynów niezgodnych z prawem. W związku z tym nakazał pozwanej W. F. (1), aby w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku, na własny koszt opublikowała na pierwszej lub drugiej stronie miesięcznika (...) oświadczenie zajmujące co najmniej połowę strony o następującej treści: „W związku z rozpowszechnieniem nieprawdziwych treści zawartych w Liście Otwartym do (...)z dnia (...) (...)r., ja niżej podpisana W. F. (1)przepraszam A. W. (1)za sugerowanie składania przez niego fałszywych oświadczeń narażających Gminę na olbrzymie straty finansowe oraz konstruowania specyfikacji zamówień publicznych pod określone firmy, prowadzenie podwójnego fakturowania i stosowania do remontów materiałów o niewłaściwych parametrach technicznych, co jest nieprawdą” oraz do wywieszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy O.podpisanego oświadczenia tej samej treści na okres 7 dni, przy czym powyższe oświadczenie powinno zostać wydrukowane na kartce formatu A-4, czcionką nie mniejszą niż 16 i podpisane przez pozwaną. **(punkt I wyroku)**

Sąd wydając powyższe rozstrzygnięcie uwzględnił częściowo złożone przez powoda w tym zakresie żądanie, odnośnie samej treści przeprosin, jak i ich formatu. Jednocześnie treść przeprosin odnosi się wyłącznie do informacji zawartych w punktach od 1 do 3 listu otwartego, albowiem jak szczegółowo wskazano wyżej tylko w tym zakresie Sąd uznał, iż działanie pozwanej było bezprawne, naruszało dobre imię i cześć powoda A. W. (1), nie stanowiąc przy tym uzasadnionej i dozwolonej krytyki i nie będąc działaniem w ochronie uzasadnionego interesu społecznego.

W **punkcie II wyroku** Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, jako bezzasadne, uznając, iż informacje zawarte w punktach od 4 do 7 listu otwartego do (...) mieściły się w granicach uzasadnionej, dozwolonej krytyki. Wobec faktu, iż powództwo wniesione przez A. W. (1) zostało uwzględnione jedynie w części, a także mając na uwadze skalę naruszeń dóbr osobistych powoda przez pozwaną i motywację do tego rodzaju zachowań, Sąd nie uwzględnił żądania pozwu związanego z zasądzeniem od pozwanej na rzecz Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i (...) w O. kwoty 20.000 zł. Należy przy tym zauważyć, że stosownie do art. 24 kc i art. 448 kc Sąd nie ma obowiązku uwzględnienia tego żądania w każdym przypadku naruszenia dóbr osobistych. Funkcją zadośćuczynienia na podstawie art. 448 Kc jak też świadczenia na określony cel społeczny jest zapobieżenie trwania naruszenia i złagodzenie skutków negatywnych doznań wynikających z naruszenia dóbr osobistych. W tym przypadku w ocenie Sądu negatywne skutki naruszenia dóbr osobistych powoda zostały już poniekąd złagodzone poprzez ponowny wybór powoda na stanowisko burmistrza, a oprócz powyższego zostaną one usunięte poprzez nałożony na pozwaną obowiązek opublikowania przeprosin, wobec czego zasądzenie świadczenia na cel społeczny nie jest konieczne.

W **punkcie III wyroku**, Sąd na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc oraz art. 108 § 1 kpc w zw. z § 11 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461) zasądził od pozwanej W. F. (1) na rzecz powoda A. W. (1) kwotę 977 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.